

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№14 (30)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
6 квітня '18

Подяка від захисників

Катеринівська громада постійно підтримує воїнів Збройних Сил, котрі несуть нелегку службу на сході країни. Нещодавно грамотою за передачу автостерни військовому підрозділу нагороджено генерального директора ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» Володимира Кухту. Від імені захисників подяку висловив командир військової частини майор А. Швець.

Подяки від військових отримали й працівники цього ж підприємства Павло Іщенко, Микола Русул, Володимир Степанов та Олексій Коваль, які придбали та передали військовим в зону АТО прилади для нічного бачення, дальномір та ін. «Високо цінуємо Ваш внесок, він може реально і суттєво зміцнити бойовий потенціал протитанкового артилерійського дивізіону», – зазначається в подяках.

Окрім техніки, катеринівці регулярно надсилають військовим продукти харчування, допомагають коштами.

Знову відклали

Кабмін минулого тижня знову відклав термін відключення

аналогового телебачення. Цього разу уряд ухвалив постанову про поетапне відключення аналогового ТБ з 1 липня 2018 року. Термін використання аналогового сигналу продовжено, аби забезпечити права громадян на інформацію. Однією з попередніх постанов уряду передбачалося вимкнення аналогового ТБ 30 березня 2018 року.

Житло для ветеранів

Уряд затвердив порядок забезпечення житлом учасників бойових дій за кордоном і членів їхніх сімей. Передбачається, що отримають житло учасники бойо-

вих дій в інших країнах, які стали інвалідами першої та другої груп внаслідок поранень і контузій, а також члени їхніх родин.

Дочекалися якісного інтернету

Жителі Олексіївки активно підключаються до інтернету, який недавно провело у їхнє село ПАТ «Кіровоградське рудоуправління». Нині в Олексіївці – майже сорок домоволодінь, під'єднаних до оптико-волоконного кабелю, який сполучає зі «всесвітньою павутиною». Число їх, поза сумнівом, зростатиме.

Нагадаємо, раніше олексіївці

мали доступ до інтернету тільки через радіозв'язок, а він у цих місцях залишає бажати кращого. Забезпечити Олексіївку якісним доступом до інтернету обіцяло керівництво ПАТ «Кіровоградське рудоуправління», закликаючи її жителів до створення об'єднаної територіальної громади. Тепер підприємство виконує це зобов'язання.

Вітер наробив шкоди

Унаслідок сильного вітру у неділю чимало жителів Кіровоградщини опинилися без електрики. Не витримали стихії багатьох дерев, дахів.

Зазнала незручностей і наша громада. Наприклад, Володимирівка у неділю через аварійне відключення залишилася без електрики. У цьому ж селі обірвалися дроти, якими під'єднано приватне домоволодіння до загальної електромережі. Така ж неприємність спіткала жителів одного з будинків у сусідній Олександрівці. Енергетики уже усунули ці несправності.

Крім того, з деяких покрівель у Володимирівці поздувало листи шиферу. Та найбільше шкоди заподіяно тамтешній амбулаторії – вітром завалило благодійну стіну гаража. За словами виконуючого обов'язки володимирівського старости Сергія Євєнка, могла б постраждати і «швидка», яка стояла в гаражі, та водій вчасно вивів її звідти.

В Олексіївці і Осикуватому ж, за словами тамтешнього в.о.

старости Любові Стогнеєвої, обійшлося без руйнацій. Щоправда, частини цих сіл через аварійні відключення залишилися без електрики.

Спіткали ці незручності і жителів Лісного. Найдовше там їх терпіли працівники адміністрації ПП «Лісне» – у конторі підприємства не було світла до вівторка. А ще, як повідомила редакції жителя Лісного депутат Катеринівської сільської ради Анастасія Острова, в одному з ліснянських домоволодінь вітром вирвало з корінням чималу деревину.

Пошкоджено буревієм й оптико-волоконний кабель, яким Обознівка і Катеринівку під'єднано до інтернету. Працівники підприємства-провайдера оперативно відновили кабель.

Крім того, поздувало елементи покрівель на деяких приватних і комунальних будівлях Катеринівки. Трохи постраждав і дах місцевої школи. Працівники КП «Обрій» одразу ж його полагодили.

З ВОСКРЕСІННЯМ ХРИСТОВИМ!

Шановна громадо!

Воскресіння Христове – це свято свят. Цього дня серця всіх християн сповнюють безмежною радістю. Це свято виводить нас за рамки суєтної буденності, єднає з Творцем.

Попросимо ж цього дня у Господа благословення для кожного з нас на багато літ! Нехай Великдень додасть сили кожному і всій Україні для подолання випробувань, яких так багато випало в останні роки на нашу долю! Нехай не буде у наших серцях місця для розчарування і недобрих помислів! Бажаємо усім міцного здоров'я, миру, достатку й Божої ласки.

Христос Воскрес!

Працівники ПАТ «Кіровоградське рудоуправління»

Новини з Катеринівської сільради

Про допомогу вдома

З першого січня нинішнього року громадянами похилого віку, інвалідами, хворими, які не спроможні самостійно себе обслуговувати й потребують постійної сторонньої допомоги, опікується сільська рада. Раніше цю функцію виконував територіальний центр соціальної допомоги.

У лютому виконком ради затвердив положення про порядок надання допомоги вдома. В ньому враховані всі вимоги чинного законодавства. Тоді ж було створено й комісію з депутатів,

членів виконкому та працівників апарату ради, яка вирішує, чи має людина право на допомогу. Як розповіла сільський голова Катеринівки Тетяна Терещенко, днями ця комісія розглянула сорок шість заяв, поданих жителями сіл, і всіх їх задовольнила.

– Абсолютна більшість заявників просили допомогати їм купувати продукти та ліки, сплачувати за них комунальні послуги тощо, – сказала сільський голова. – Про те, щоб соціальні працівники садили та доглядали їхні городи, не йдеться, бо це їхніми обов'язками не передбачено. Це

мають робити діти та внуки тих же заявників.

Соціальна служба ради швидко відгукується й на інші, так би мовити, непередбачувані випадки. Наприклад, в Олексіївці вони взяли під свою опіку одну жінку, яка зламала ногу. Її забезпечили милицями, до неї навідується місцевий соціальний працівник. Часто люди похилого віку потребують спілкування, психологічного розвантаження. Це теж враховують соціальні працівники в своїй роботі.

Закінчення на стор. 2

Дати спокій рибі

З 1 квітня в Україні заборонено вилов риби у зв'язку з нерестом, повідомляє прес-служба Держрибагентства.

Ловити рибу дозволяється лише в певних місцях із берега однією вудкою. Улов можна використовувати виключно для

особистих потреб, а не на продаж. Забороняється ловити рибу з човна та використовувати спеціальні засоби.

Нерестова заборона діятиме протягом 10–12 тижнів залежно від регіону та температурних умов. На Кіровоградщині цей

період триватиме до дев'ятого червня.

ПАТ «Кіровоградське рудоуправління»
терміново потрібен на постійну роботу водій автобуса. За довідками звертатися за телефонами: (0522)-30-87-52, 050-457-15-45
Адміністрація

Микола Сухомлин: У гірничій галузі не варто розраховувати на швидкі прибутки

Микола Сухомлин, радник голови облдержадміністрації, за освітою – гірничий інженер. До того, як перейти на держслужбу, Микола Олексійович працював 12 років у Кіровоградському кар'єроуправлінні (відомому як гранкар'єр) – починав гірничим майстром, згодом став директором. Та яку б посаду Сухомлин не обіймав потім (а очолював і облдержадміністрацію, і обласну раду), завжди виявляв до корисних копалин підвищену увагу. Про цей його інтерес свідчать і зразки мінералів на полиці шафи в теперішньому службовому кабінеті. Про надра Кіровоградщини та їх видобуток Микола Олексійович і розповів кореспонденту «Нашої громади».

Перспективи уранових шахт – дуже неоднозначні

Перш за все автор цих рядків запитав: чи правда, що уранова руда, яка десятиліттями вважалася чи не головним підземним багатством нашого краю, віднедавна державі – ніби не дуже й потрібна? Ось що сказав на це Микола Сухомлин:

– Уранова руда, яка видобувається на Інгульській, Новокостянтинівській та Смолінській шахтах, надходить на збагачувальний комбінат у Жовтих Водах, де відбувається її перетворення на закис-окис урану. Цей продукт відправляється в Росію, де відбувається подальше його збагачення. Кінцева продукція – це уран-235 у вигляді таблеток діаметром 10 міліметрів. Їх, а також графітові таблетки вкладають у цирконієві трубки, а ті – в касети, отримуючи таким чином твели, котрі й застосовуються як паливо в ядерній енергетиці. Це дуже складний технологічно і тривалий процес – одержання урану-235. Участь у ньому бере низка заводів, і всі вони – російські. Аби налагодити в Україні власне виробництво твелів, вітчизняний концерн «Ядерне паливо» та російська компанія «ТВЭЛ» зареєстрували декіль-

ка років тому СП, яке мало побудувати завод з фабрикації ядерного палива у Смолиному на Кіровоградщині. У цей проект вкладено 50 мільйонів гривень на підготовчі роботи. А 2014 року почалася війна, і проект, як мовиться, заморозили.

– Тим часом у Міністерстві енергетики та вугільної промисловості підрахували, що собівартість продукції, яку виробляють у Жовтих Водах, – значно вища від китайської та казахської, – продовжує Микола Су-

хомлин. – У міністерстві й кажуть українським уранщикам: навіщо ви нам такі здалися? Їм поставлено завдання здешевити свою продукцію. З цією метою на ДП «СхідГЗК» проведуть реорганізацію – частину інженерно-технічних працівників й управлінців Інгульської та Смолінської шахт, які йому підпорядковуються,

зарплата шахтарів підвищується ще на 40 відсотків і це компенсує Первозванівській та Смолінській громадам втрати, які вони понесуть внаслідок переведення частини працівників тамтешніх шахт в штат жовтоводського комбінату.

– Що ж стосується перспектив уранових копалин, вони – неоднозначні, – сказав Микола Сухомлин. – Уряд визначив, що Смолінська шахта діятиме протягом декількох років, Інгульська – протягом 18 – 20, Новокостянтинівська – понад 100. При цьому враховано як кількість запасів корисних копалин, так і потужності гірничих підприємств.

Також Микола Сухомлин повідомив, що наприкінці минулого року уряд видав розпорядження, яким передбачено будівництво пускового комплексу на Новокостянтинівській шахті, в якому йдеться про можливість залучення інвестицій в створення підприємства на Априльському урановому родовищі (неподалік Смолиного, це родовище донедавна було засекречене), про потребу в затвердженні програми розвитку атомнопромислового комплексу на період до 2020 року та програми зняття з експлуатації уранових об'єктів.

Крім того, «СхідГЗК», як зазначив Микола Сухомлин, залучає німецьку компанію ДП «Вісмут» та міжнародні організації до роботи, спрямованої на закриття Смолінської шахти.

Віктор КРУПСЬКИЙ

(Продовження – у наступному номері)

Новини з Катеринівської сільради

Закінчення. Поч. на стор. 1

Курс – на свою первинну допомогу

«Наша громада» вже розповідала про те, якого сучасного вигляду набула катеринівська амбулаторія після ремонту. За сприяння ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» відмінні умови тут створені як для медперсоналу, так і для відвідувачів. Придбано навіть ліжка для денного стаціонару. Але турбота про розвиток місцевої медицини цим не обмежується.

Це стало зрозуміло за підсумками недавнього відвідання Катеринівки першим заступником голови Кіровоградської облдержадміністрації Сергієм Коваленком. Він підтримав ідею організації в об'єднаній громаді закладу з надання медичної допомоги первинного рівня. В разі її реалізації, жителям сіл, що увійшли до Катеринівської сільради, не потрібно буде їздити в район для отримання первинної допомоги, здачі аналізів тощо.

Задля цього в Катеринівці незабаром розпочнеться спорудження нового примі-

щення амбулаторії, здати в експлуатацію яке передбачається не пізніше жовтня. Забезпечить високі темпи будівництва використання швидкокомтованих конструкцій. Кошти на новобудову виділить держава.

До створення своєї первинної меддопомоги катеринівців підштовхує брак коштів на її утримання в районі.

– Ми вже переказали районній ланці понад чотириста тисяч гривень, – сказала Тетяна Терещенко. – Крім того, змушені були забрати собі на баланс фельдшерсько-акушерські пункти, бо їх ніколи б не ремонтували, не забезпечували кадрами.

Сила бюджетних надходжень

Якими б сміливими не були плани громади, їх реалізація значною мірою залежить від бюджетних надходжень. То як же виконуються бюджет сільради в нинішньому році? За попередніми даними, в першому кварталі на рахунок ради надійшло 3 мільйони 267,2 тисячі гривень, що становить 118 відсотків від запланованого.

– Йдемо з випередженням графіка, – ска-

будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко, коментуючи прийняття відповідної постанови.

Крім того, він повідомив, що уряд удосконалив процедуру формування переліку проектів, які фінансуватимуться за рахунок субвенції з держбюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури ОТГ.

«Кошти, серед іншого, спрямовуватимуться на капітальний

ремонт об'єктів інфраструктури, що належать до комунальної власності, а також вулиць і доріг населених пунктів та інших доріг, які є складовими автомобільних доріг державного значення. Також змінюється термін подачі громадами проектів до Мінрегіону. Вони їх мають подати на всю суму субвенції протягом двох місяців з набрання чинності постанови», – підкреслив урядовець.

Монетизація пільги не за горами

Нещодавно виконком розглянув питання про монетизацію пільги на безкоштовний проїзд у місцевому громадському транспорті. Передбачається, що кожен пенсіонер, який досяг шістдесяти одного року, незалежно від того, користується він пільгою чи ні, замість талону щомісяця отримуватиме компенсацію кількох поїздок до обласного центру. Для бюджету сільради це обходиться приблизно в 15 тисяч гривень.

– Надавати пільгу на проїзд нас ніхто не зобов'язує, – прокоментувала Тетяна Терещенко, – але ми вирішили, що треба підтримати наших пенсіонерів, ветеранів праці. Якщо з рішенням виконкому погодиться рада, монетизація запрацює уже з травня.

Отже, поки в державі ще тільки говорять про монетизацію пільги, в Катеринівці вона запрацює вже через місяць.

Варто знати

3 порушниками не панькатимуться

Наприкінці вересня нинішнього року набере чинності закон, яким запроваджується новий порядок притягнення автомобілістів до відповідальності за неправильні паркування і стоянку.

У документі йдеться про три режими притягнення автомобілістів до адміністративної відповідальності. Перший передбачає спілкування між поліцейським і правопорушником з пред'явленням всіх документів і складанням протоколу про порушення. Другий передбачає фіксацію правопорушень за допомогою відеокамер, інформація з яких надходитиме в поліцію, де також зможуть скласти протоколи. Щоправда, якщо порушення зафіксують таким чином, з порушника стягнутимуть штрафні бали, яких вистачить на три порушення. Після цього – грошові штрафи. Третій режим – це фото- і відеозйомка в ручному режимі, яка здійснюватиметься через спеціальну програму, де автоматично відображається місце, час, дата і GPS-координати автомобіля. Здійснювати таку фіксацію зможуть поліцейські та інспектори з паркування.

Інформацію про порушення вноситимуть до Реєстру адміністративних порушень у сфері безпеки дорожнього руху. На лобовому склі авто залишатимуть повідомлення, а відповідну постанову відправлять за адресою власника машини.

Оптимальним варіантом буде сплатити штраф у перші десять днів після отримання повідомлення, тому що він буде вважатися погашеним за умови сплати 50 відсотків. Якщо штраф не сплатити протягом 30 днів, нараховується пеня. Якщо правопорушник і тоді не сплатить штраф, поліція направить постанову у виконавчу службу.

Повноваження щодо притягнення до відповідальності за порушення правил паркування віддаються інспекторам з паркування – представникам місцевого самоврядування.

Ним надаються законні права на евакуацію автомобілів, щоправда, за обов'язкової фото- чи відеофіксації. Евакуувати транспортний засіб зможе поліцейський або ж інспектор. У законі є норма про те, що авто можна евакуувати тоді, коли воно «суттєво перешкоджає дорожньому руху». Наприклад, якщо його припарковано на проїжджій частині в два ряди або більше, або у місці, яке заборонено ПДР (на пішохідних переходах, залізничних мостах і шляхопроводах, на зупинках громадського транспорту тощо), або якщо воно заважає роботі комунального транспорту, але тільки в разі оголошення певної місцевості зоною надзвичайної екологічної ситуації. Авто можна буде забрати зі штрафмайданчика тільки після сплати штрафу і послуг з евакуації та зберігання. Один день стоянки автомобіля на штрафмайданчику обійдеться власникові машини в 1 тис. грн. Віддадуть автомобіль тільки власнику.

Якщо водій припаркувався на платній автостоянці, але відмовляється платити ці послуги, він буде зобов'язаний сплатити штраф у розмірі 20-кратної вартості години паркування. Порушенням вважається стоянка протягом більше 10 хвилин.

Великдень по-радянськи

«Паски пекли у коробках з-під німецьких патронів»

Жителька Володимирівки Лідія Надута народилася 1939 року, її дитинство припало на дуже тяжкі часи.

– Батько загинув на фронті, – розповіла Лідія Андріївна. – Мамі з нами, чотирма дітьми, скрутно довелося. Але Пасху, звичайно ж, ми святкували. Кури були свої, мама яйця лушпинням з цибулі фарбувала. А паски пекла в коробках з-під патронів, які від німців залишилися. Щоб отримати борошно, мати жорнувала зерно. Піч топила соломкою, паски в ній виходили дуже смачними.

Утім, як зауважила Лідія Андріївна далі, в ті роки смакотою їй здавалися і малясники – коржики з маляси.

На запитання, чи брали її старші родичі на Великдень в церкву, Лідія Надута відповіла ствердно:

– У Страсну суботу баби з нашого села збиралися, щоб йти гуртом в сусіднє село, де була церква. Баби брали із собою онуків. Так робила і моя баба Катя, мамина мати. У церкві ми, діти, не затримувалися – ішли на вигін і гуляли там. А під ранок, коли служба закінчувалася, баби нас гукали: час додому повертатися. Удома ми розговлялися. Це відбувалося у бабиній хаті, туди сходилася вся рідня – моя мама, її брати, сестри. При зустрічі віталися по-християнськи: «Христос воскрес!» – «Воистину воскрес!».

За словами Лідії Андріївни, вона у дитинстві наступного після Пасхи дня брала із собою в школу пасочку і фарбовані яйця, і вчителі закривали очі на це.

– Інші діти теж приносили паски, крашанки, і ніхто нас не лаяв, – запевнила старенька. – У нас хороші вчителі були!

Знаючи від односельців Лідії Андріївни, що вона вміє пекти надзвичайно смачні паски, автор цих рядків попросив її поділитися секретом.

– Пекти паски, хліб мене навчила мама, – відповіла Лідія Надута – А секрет такий: добре дріжджів у тісто дати, та трішки соди. Тепер користуюся електродуховкою. Але в печі паска смачнішою вийде.

Як не утискала у радянські часи влада церкву, наш народ і тоді не забував про християнські свята, принаймні про найвеличніші з них – Різдво, Пасху. Яким же він був, Великдень по-радянськи? Відповідь на це запитання кореспондент «Нашої громади» спробував знайти, поспілкувавшись з літніми селянами.

Також літня жінка поскаржилася на хвороби, через які не побувала в церкві на Великдень минулого року і не зможе прийти туди нинішнього.

– А до того я завжди ходила на нічну службу перед Пасхою, – пригадала Лідія Андріївна. – Відтоді, як у Володимирівці відкрили церкву.

«Ів крашанки – іди до директора»

А от жителя Катеринівки, ветерана місцевого рудника Павла Булгака, коли він був малим, ніхто в церкву не водив – ні на Пасху, ні на інші свята.

– Священника я уперше побачив, коли навчався у четвертому класі, – розповів Павло Дмитрович. – Це було одразу після Пасхи у п'ятдесятому чи п'ятдесят першому році. Вікна нашої школи, катеринівської початкової, виходили на річку. Побачивши на містку попа і дяка, я як гукну на уроці: «Хлопці, піп іде!». Вчителька мене й виставила з класу. Для нас, дітей, це була дивина – священник. Церкви ж у селі не було...

І все ж, як повідав пенсіонер Булгак, і в ті роки у кожній катеринівській хаті до Великодня готувалися як до найбільшого свята.

– І паски пекли, і яйця фарбували, і холодець варили, – пригадав чоловік. – Як не бідно жилося, а Пасха – це Пасха. Для нас, дітей, Пасха і Різдво були найкращими днями, бо і напечено, і наварено...

Як розповів Павло Дмитрович далі, в обознівській школі, де він навчався з п'ятого класу, нетерпимо ставилися до, як тоді казали, «релігійних пережитків».

– У понеділок після Пасхи директор нас шикував і наказував показати долоні, – пам'ятає Булгак. – Якщо долоні – у фарбі, директор забирав учня до себе в кабінет на співбесіду. А про те, щоб хтось приніс у школу крашанку чи шматочок паски, і мови не було.

Також Павло Дмитрович пригадав, що за Сталіна селяни зобов'язані були здавати державі певну кількість сільгосппродукції, в тому числі – яйця.

– І ми, діти, носили в школу яйця, –

розповів пенсіонер. – До речі, у зв'язку з цим моя Валя (дружина Павла Дмитровича, Валентина Іллівна. – В.І.) розказувала про такий випадок. Валя тоді дитиною була, і її вчителька наказала усім принести яєць. Це було перед Пасхою, а яка ж Пасха без крашанок? Отже, Валіна мати вирішила, що держава почекає, і не дала дочці яєць. Директор школи, довідавшись, що школярка не принесла яйця, відправив її додому. Прийшла Валя додому вся у сльозах. Тоді мати виділила чотири гусячих яйця – великі такі! У школі прийняли і гусячі.

А як у п'ятдесяті роки проходили післяпасхальні поминальні дні на кладовищах? На це запитання Павло Булгак відповів так:

– Тоді гробки були без п'ятик. Прийдуть жінки на кладовище, покладуть трохи солодоців на могили родичів і – все. А ми, діти, цукерок з кладовища й не їли.

Користуючись нагодою, автор цих рядків розпитав у Павла Булгака про його стосунки з церквою.

– Уперше я побував у церкві 1966 року, коли помер батько, – розповів Павло Дмитрович. – Другий раз – коли матері не стало. Третій – коли старша дочка синочка хрестила. Але я раніш не плював на церкву, і тепер не плюю. Не те що деякі: були атеїстами, тепер – дуже набожні. А я й у партію не вступив, хоча пропонували. Партторгові сказав, що не доріс. А насправді не хотілося. У нас у руднику був один водій-комуніст. Якось він попався п'яний за кермом. Інспектор йому: «Документи покажіть». А він партквиток тикає. І такі інспектор від нього відчепився. Я ж п'яним не їздив, тож обходився без партквитка.

«Так хотілося яйця, що з'їдала їх до Пасхи»

Жителька Катеринівки Олена Тарануха, розповідаючи про святкування Великодня в роки її дитинства, молодості, теж згадала про сталінські податки:

– Перед Пасхою усі намагалися запаситися крашанками (Олена Тарануха має на увазі сирі яйця. – В.І.). А хіба ними запасешся, якщо налогами страшними нас обклали? У рік треба було здати 150 крашанок, 64 кіло м'яса і так далі. Яка крашанка, яка курка, який кролик – все державі віддай. Наша сім'я мусила здавати всього удвічі більше...

Як пояснила Олена Сергіївна, подвійний податок на них наклали тому, що одну, по суті, сім'ю поділили на два колгоспних двори. До одного записали Олену з чоловіком, до іншого – її матір і сестру. Та обставина, що всі вони жили в одній хаті, для влади ніякого значення не мала.

За словами Олени Таранухи, яйця для неї були ласощами і в дитинстві, і коли вже заміж вийшла.

– Бувало, й Пасхи не дочекаюся, – розповіла літня жінка, – половину краша-

нок поїм ще в суботу. Тоді чоловік казав: «Їж і мою половину».

Як зауважила Олена Сергіївна, вона не належить до дуже релігійних людей. Так, вона навіть на великі свята не буває в церкві, хоча син не відмовив би, якби попросила відвезти в храм. При цьому до Пасхи вона готується заздалегідь і дуже відповідально – за кілька днів до свята пере одяг, постіль (каже: «Треба, щоб усе було чистісіньке»), прибирає у помешканні, замовляє синові й невістці, щоб накупили найкращих харчів, зокрема, домашньої ковбаски. Паски ця родина купує в магазині, а яйця у них – свої. Фарбує їх Олена Сергіївна винятково лушпинням від цибулі.

– Хімія – то не діло, – Олена Тарануха не визнає фабричних фарбників. – Вона ж через шкаралупу проходить. А як же їсти крашанку з хімією?

«...А діти вже й до церкви ходять»

Грузьківські пенсіонери Семен і Зінаїда Русули теж шанують Пасху швидше як народну традицію. Адже виховували їх в дусі воєнного атеїзму.

– Чула, що у Грузькому до війни церква була, – розповіла Зінаїда Петрівна. – Та я її не застала – народилася у сорок четвертому. Після війни грузьківці ходили на свята в церкву у місто. Молодь, звичайно, не ходила. Я і моя сестра Анюта, нині покійна, – як усі. Хоча, звісно ж, на Великдень удома ми їли і паски, і крашанки. Тоді до Паски усі готувалися, як і тепер. Уперше в церкві я побувала, коли хрестила сина Колю. Йому півроку було, дуже хворів, лікарка сама й порадила хрестити. Після хрещення Коля й одужав.

– Паски у Зіни виходять смачні, – до розмови приєднався Семен Федорович. – Але уже другий рік не пече – немає здоров'я. А дочка, невістка печуть, на Пасху нам привозять. Вони і в церкву ходять. Невістка – із Західної України, там більше, ніж тут, віруючих. Та Пасху ми шануємо. До нас на такі свята обов'язково приїздять діти, привозять своїх дітей (а дочка вже й онуків має) – велика компанія збирається. Я завжди кажу жінці: «Зіно, ану давай кожному по сто гривень!». На празник же подарунки треба дарувати.

Віктор ІВАНЕНКО

Про це писала «Зоря комунізму»

Зобов'язання гірників

27 січня 1973 р. «Зоря комунізму» опублікувала замітку «До праці – по-комуністичному», в якій повідомляється про перевиконання колективом Кіровоградського рудоуправління річного плану видобутку вогнетривкої глини – на 10,7 відсотка, або на 38,6 тисячі тонн. Називаються ті, які найкраще попрацювали у 1972 р., – машиністи екскаваторів Г.Заривняк, П.Трибой та П.Топчій, помічник машиніста В.Буряк, водій В.Коваленко,

слюсар А.Шеремет. Зазначається, що гірники зобов'язалися виконати план 1973 р. до 25 грудня.

Зустріч з колишніми школярами

Про зустріч старшокласників Володимирівської школи із колишніми її учнями, які досягли успіхів у суспільному виробництві, розповіла районка в номері за 3 лютого 1973 року (замітка «Кличе життя»). Зазначається, що вела зустріч Таня Мороз, що у заході брали участь пар-

торг колгоспу імені Куйбишева А. Підмогильний та головний лікар місцевої лікарні Ганна Панкеева. Серед випускників школи, які прийшли на цю зустріч, називаються помічник бригадира тракторної бригади місцевого колгоспу Микола Покотило та студент Олександрійського культурчилища Віктор Крамаренко. Повідомляється, що Віктор Крамаренко виконав кілька пісень з десятикласницею Валею Бондаренко, а учні Олена Куліш та Григорій Третяк прочитали вірші про хліборобів.

Чоботар-пройдисвіт

«А чобітки ще шийються...» Під таким заголовком у «Зорі комунізму» за 10 лютого 1973 року опубліковано фейлетон про те, як працівник володимирівської взуттєвої майстерні, пообіцявши пошити чоботи місцевим жителям М.Варилі, І.Нелюбу та Л.Чоботаровій і взявши з них гроші, дременув із села. «Та далеко не втік, – повідомила районка. – Нині має справу з міліцією».

За перше місце – вимпел і премію

У 1970-і–1980-і роки в СРСР на підприємствах проводилися усні журнали – партійні та дер-

жавні керівники місцевого значення розповідали робітникам, колгоспникам про міжнародне становище, закликали їх до трудових звершень тощо. Про один з таких заходів, проведений на молочно-товарній фермі колгоспу імені Горького, ідеться у газеті за 1 березня 1973 р. «Доярки, телятниці, скотарі, пашовози із задоволенням слухали виступ голови Олексіївської сільради Г. Г. Сіраченка про завдання, які стоять перед тваринниками колгоспу», – стверджується у публікації. Повідомляється, що у II декаді лютого у змаганні серед доярок перемогла Г. Овчар, що її відзначено перехідним вимпелом і грошовою премією.

У п'ятірці найкращих

Збірна дівчача волейбольна команда Катеринівської об'єднаної територіальної громади перемогла у зональних змаганнях, які відбулися 26 березня у Помічній. 30 березня наша збірна взяла участь у обласних змаганнях, які відбулися в Олександрії, і посіла п'яте місце. У її складі виступали Наталія Черненко, Руслана Іванченко, Юлія Кваша, Валерія Хоровець, Поліна Драган, Даша Копотій, Раїса Тітко, Валерія Кирилова, Ольга Токар, Ірина Криворот.

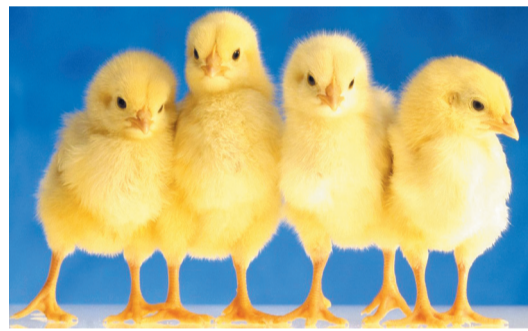
Щоб курчата росли швидко

Розпочався сезон закупівлі курчат для вирощування в присадибному господарстві. Щоб витрачені гроші не були викинутими на вітер, варто дотримуватися деяких правил догляду за курчатами.

Найперше треба мати на увазі, що курчата не повинні переїдати. Безконтрольна годівля призводить до того, що їжа не встигає перетравлюватися, забивається зоб і як наслідок – курчата гинуть. Щоб пересвідчитися, чи правильно годуєте курчат, вранці перевірте в кожного з них зоб. Легенько стисніть його, і якщо є грудочка неперетравленої їжі, обережно розімніть її.

Вводити в раціон м'який сир треба обережно, адже від сиру може бути пронос. У такому випадку замість сиру можна давати сухий корм. Якщо пронос не припиниться, воду в напувалці треба замінити розчином левоміцетину (1 таблетка на 1 л кип'яченої

охолодженої води). Через одну-дві доби все має нормалізуватися.

Із сьомого дня, якщо температура повітря сягає 18–20 градусів, курчат виносять у вигульний загінчик з дощаною підлогою. Такий загін має бути оббитий з трьох боків поліетиленовою плівкою, а з південного і зверху

Із залу суду

Промисляв на дачах

Кіровоградський районний суд розглянув справу стосовно мешканця обласного центру, обвинуваченого у кількох крадіжках приватного майна із садового товариства «Геолог», яке знаходиться на території Соколівської сільської ради.

Підсудний не заперечував обвинувачення і розповів, що у вересні – жовтні минулого року, використовуючи власний автомобіль, викрав з чужих дач два металевих баки і ворота.

Враховавши каяття злодія, суд призначив йому символічне покарання: три роки ізоляції від суспільства, але з дворічним випробуванням на волі.

Варто зазначити, що потерпілим у цій справі дуже пощастило: крадій не встиг збути їхнє майно.

Зупинив стовп

8 грудня минулого року в Аджамці на вулиці Островсько-го трапилася ДТП – «Москвич» зіткнувся з електроопорою. На щастя, обійшлося без жертв.

Поліцейські, прибувши на місце пригоди, запідозрили чоловіка, який керував «Москвичем», у вживанні міцних напоїв. На це вказували хитка хода та перегар. Автомобіліст відмовився від поїздки до наркологічного диспансера, тим самим підтвердивши свою винуватість.

Недавно протокол стосовно нього розглядався у Кіровоградському районному суді. Чоловік не відпирався і тут. Його оштрафовано на 10200 гривень і позбавлено права керування транспортом на рік.

– металеву сіткою. Як підстилку використовують соломку, для «купання» ставлять суміш із піску і попелу.

На ніч переносять курчат у великий картонний ящик і ставлять трілітрову банку з гарячою водою, обгорнувши її м'якою тканиною. Вода у скляній банці довго не охолоджується і курчатам біля неї тепло.

З 10-денного віку можна варити густі каші з картоплею на рибному чи м'ясному бульйоні, додаючи висівки, розтерту шкаралупу яєць. На цьому кормі курчата ростуть дуже швидко.

У віці 14 днів курчат вакцинують спочатку від хвороби Гамборо, а в місячному віці – від хвороби Нью-Касла. Якщо не зробити вакцинацію, значна частина поголів'я може загинути навіть в 3–4-місячному віці.

Після вакцинації курчатам дають вітаміни тривіт або тетравіт, а також спеціальні премікси.

Щоденний прогноз за місячним календарем

ватися і залишатися наодинці – краще працювати в колективі.

8 квітня – це день отримання мудрості. Дуже добре виявляти щедрість. Неправильне використання енергії дня може привести до болю в попереку, радикулітів і м'язових хвороб. Можуть боліти тазостегнові суглоби. Зловживати необмеженим поглинанням їжі не потрібно.

9 квітня – про здоров'я сьогодні варто піклуватися особливо ретельно, оскільки можуть

загостритися хронічні хвороби. Високий ступінь травматичних ситуацій. Не переїдайте. Можуть виникнути конфлікти на роботі.

10 квітня – сприятливий час для реалізації цілей і кар'єрних устремлень. Будь-яке будівництво виявиться успішним. Є ймовірність того, що ви отримаєте підтримку від своїх друзів і прихильників. День бажано використати для зміцнення власного здоров'я, підвищення духовного рівня.

11 квітня – цього дня необхідно позбавлятися від різних шлаків: фізичних, ментальних. Необхідно звільнитися від негативних емоцій. протипоказана будь-яка груба їжа. Дуже корисно пити якомога більше води.

12 квітня – рекомендується стриманість, помірність у їжі (чим простіше страви, тим краще) і відпочинок. Корисні лазня, масаж. Краще відкласти будь-які фінансові операції, утриматися від укладення контрактів.

Чому течуть сльози

Сльози змочують рогівку нашого ока і тим самим захищають від сторонніх предметів (наприклад, від віі, що потрапила в око), а також від висихання. Крім того, у сльозах міститься дуже корисна речовина лізоцим, здатна вбивати багато мікробів. Таким чином лізоцим забезпечує знезараження оболонки очей, адже на неї теж можуть потрапляти бактерії. Причому сльози виділяються із залоз постійно, навіть коли ми не плачемо. Вони омивають очі, підтримуючи їх у чистоті. А солоні вони, тому що містять декілька видів солей, зокрема хлорид натрію – ту саму кухонну сіль, яку ми використовуємо для приготування їжі. Взагалі сльози, грубо кажучи, є похідною від крові. А вона ж солоня! Сльози несуть у собі не менше інформації, ніж крапля крові, і склад їх змінюється, залежно від стану організму.

саму дію мають і так звані трансжири, які утворюються в процесі переробки рідких рослинних жирів на тверді і містяться переважно у маргаринах і спредах.

А ось ненасичені жири впливають на організм абсолютно інакше. Вони, навпаки, служать профілактиці атеросклерозу і серцево-судинних захворювань. Перше місце за кількістю ненасичених жирів за вмістом ділять риба і маслинова олія. На другому – льняна олія, замикають трійку горіхи і гарбузове насіння. На четвертому місці – соєва олія, а потім – інші рослинні олії.

6 квітня – варто зайнятися господарськими справами, сім'єю. Сприятливий час для початку нових справ. Найбільш уразливою ділянкою тіла сьогодні є верхня частина спини.

7 квітня – організм зараз здатен витримати великі навантаження. Не перевантажуйте печінку алкоголем, переїданням. Не рекомендується усамітню-

Ваше здоров'я

Нехай завжди будуть під рукою

Які антисептичні препарати незамінні, особливо навесні і влітку, якщо ви вирушаєте на пікнік у ліс або на дачу?

Перекис водню: використовується для промивання відкритих ран, у тому числі забруднених, зупиняє кров.

Препарати хлоргексидину: годяться, коли треба промити подряпину або садно, обробити руки. Не рекомендується використовувати разом із йодом.

Йод: у народі вважається універсальним засобом, але це не зовсім так – йодом не можна обробляти відкриті ранки (тільки шкіру навколо), щоб уникнути опіків і рубців, які потім утворюються. При саднах і запаленнях малюють на ушкоджених місцях сітку з йоду. Не рекомендується використовувати йод при трав-

мах обличчя, особливо у дітей. Потрібно враховувати і той факт, що на йод бувають алергічні реакції, які проявляються у місці нанесення великими плямами, що сверблять.

Зеленка: рідше, ніж йод, стає причиною алергічних реакцій, хоча теж викликає опіки. Зеленка, на відміну від йоду, не сушить шкіру.

Де міститься «правильний» жир?

Багато говорять про те, що організму потрібні ненасичені жири. В яких продуктах містяться ці «правильні» жири?

Жири бувають різні. І на організм вони діють по-різному. Так, насичені жири, що містяться в таких продуктах, як вершкове масло, жирні вершки, м'ясні продукти, підвищують рівень шкідливого холестерину у крові і збільшують ризик розвитку різних захворювань, у тому числі атеросклерозу і діабету. Таку

Тотцецо вдома

Салат Великодній

2 варених стегнця, 3 варени в мундірі картоплини, 2-3 варені моркви, по 0,5 скл. чорносливу і волоських горіхів, 50 г сиру, майонез, винограду для прикрашання.

Відокремити м'ясо від кісток і нарізати дрібними кубиками. Очистити картоплю і моркву, натерти на тертці. Яйця розділити на білки і жовтки. Чорнослив залити окропом на 10 хв. Злити воду і дрібно нарізати. Порубати горіхи. Натерти на тертці сир. Викласти салат шарами: картопля, курка, чорнослив, горіхи, білки, морква, сир, жовтки. Усі шари промазати майонезом. Шар з курки можна посолити і поперчити. Салат поставити на ніч для просочення в холодильник (обов'язково накрити, щоб не підсох). Перед подачею прикрасити нарізаним виноградом, що імітує крашанки. За допомогою майонезу зробити напис.

Яловичина, запечена в духовці

1 кг пісної яловичини (або свинини), сіль і перець чорний мелений – за смаком, 4 зубчики часнику.

Яловичину натерти сіллю, спеціями, часником, загорнути у фольгу і помістити в духовку. Запекати приблизно 1,5-2 год. (залежно від жорсткості м'яса) при температурі 180-200°C.

Великодні печиво на смальці

100 г смальцю, 320 г борошна, 100 г цукру, 2 яйця, 100 мл сироватки, 6 г соди, 8 г кориці. Для оздоблення: 2 яйця, 400 г цукрової пудри, 1 лимон, 1 буряк, 10 г маку.

З даних інгредієнтів замісити тісто. Покласти його у морозилку на 10 хв. Розкачати підморожене тісто у пласт. Вирізати печиво овальної форми. Перекласти на деко з пергаментом. Випікати 15 хв. при 190°C. Приготувати глазур: збити білки з лимонним соком та цукровою пудрою. Перекласти у дві окремі піали по 2 ст. л. глазури. В одну з них додати 1/2 ч. л. бурякового соку. У миску з основною масою додати воду. Густою білою глазур'ю намалювати контур печива, вухок та хвоста. Рідкою білою глазур'ю залити тільце. Рожевою глазур'ю замалювати хвіст та вуха. Під вухками викласти оченята з макових зерен.